

KVĚTNÁ (PAŠIJOVÁ) NEDĚLE (B)

Pašije: Mk 14,1–15,47

hlasy:

Ježíš

Učedníci

Ostatní

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka.

- O:** Bylo dva dni před velikonoce a svátky nekvašeného chleba. Velekněží a učitelé Zákona hledali příležitost, jak by se Ježíše lstí zmocnili a jak by ho připravili o život; říkali totiž: „Jenom ne o svátcích, aby nedošlo ke vzbouření lidu.“
- J:** Když byl Ježíš v Betánii v domě Šimona Malomocného, přišla k němu při jídle žena s alabastrovou nádobkou drahocenného oleje z pravého nardu, rozlomila nádobku a olej mu vylila na hlavu.
- U:** Někteří to však těžce nesli a mezi sebou si říkali: „Nač došlo k takovému plýtvání tím olejem? Vždyť se ten olej mohl prodat za víc než tři sta denárů a mohli jsme je dát chudým.“ A zlobili se na ni.
- J:** Ježíš však řekl: „Nechte ji! Proč jste na ni zlí? Vykonala na mně dobrý skutek. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky a můžete jim prokazovat dobrodiní, kdykoli chcete, mne však vždycky nemáte. Udělala, co mohla: už napřed moje tělo pomazala k pohřbu. Amen, pravím vám: Všude na celém světě, kde bude hlásáno evangelium, bude se na její památku vypravovat také o tom, co vykonala.“

- U:** Jidáš Iškariotský, jeden z Dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil.
- O:** Jak to uslyšeli, zaradovali se a slíbili, že mu dají peníze.
- U:** Hledal tedy vhodnou příležitost, jak by ho zradil.
- První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci Ježíše: „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“
- J:** Tu poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města, a tam vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, a kam vejde, řekněte hospodáři: „Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, v kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka?“ On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátky a připravenou. Tam nám přichystejte večeři!“
- U:** Učedníci odešli, přišli do města a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka.
- J:** Večer přišel Ježíš s Dvanácti. Když byli u stolu a jedli, řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí, ten, který se mnou jí.“
- U:** Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“
- J:** Odpověděl jim: „Jeden z Dvanácti, který si se mnou namáčí v téže míse. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“

U: Když jedli, vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával jim ho se slovy:

J: „Vezměte. To je mé tělo.“

U: Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim:

J: „To je má krev, krev nové smlouvy, která se prolévá za všechny. Amen, pravím vám: Už nikdy nebudu pít z plodu révy až do toho dne, kdy z nového plodu budu pít v Božím království.“

U: Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu.

J: Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: ‚Budu bít pastýře, a ovce se rozprchnou.‘ Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“

U: Petr mu na to řekl: „I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“

J: Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes, této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“

U: Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!“ Stejně tak mluvili všichni. Přišli k venkovskému dvorci zvanému Getsemany.

J: Ježíš řekl učedníkům: „Posedte tady, až se pomodlím.“

U: A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana.

J: Pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Trochu poodešel, padl na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina.

Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne co já chci, ale co ty chceš.“

Potom se vrátil a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spíš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ A zas odešel a modlil se stejnými slovy. Znovu se vrátil a našel je, jak spí,

U: protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli.

J: Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? – Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme! Hle, je tady můj zrádce.“

U: Když ještě mluvil, hned se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti,

O: a s ním celý houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží, učitelé Zákona a starší.

U: Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho se chopte a obezřetně ho odvedte!“ A když Jidáš přišel, hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Mistře“ a políbil ho.

O: Oni pak vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho.

U: Jeden z okolostojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho.

- J:** Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Nuže, ať se splní výroky Písma!“
- U:** Tu ho všichni opustili a utekli.
Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo.
I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý.
- J:** Ježíše odvedli k veleknězi.
- O:** Tam se shromáždili všichni velekněží, starší a učitelé Zákona.
- U:** Petr šel zpovzdálí za ním až dovnitř do veleknězova dvora; sedl si mezi služebníky k ohni a ohříval se.
- J:** Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli.
- O:** Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné.
Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali:
„My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama, a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“
Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné.
Tu povstal velekněz, postavil se doprostřed a zeptal se Ježíše:
„Nic neodpovídáš na to, co tito lidé proti tobě vypovídají?“
- J:** On však mlčel a vůbec nic neodpověděl.
- O:** Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“
- J:** Ježíš odpověděl: „Tys to řekl. A uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“
- O:** Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil:
„Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“
- Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti.
Někteří začali na něho plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“
Také služebníci se do něho pustili a bili ho.
- U:** Petr byl dole na dvoře
a přišla tam také jedna z veleknězových služek.
- O:** Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla:
„Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“
- U:** Ale on to zapřel: „Nevím ani nerozumím, co povídáš.“
Pak šel ven k prostranství u brány. A kohout zakokrhál.
- O:** Ta služka tam Petra uviděla a hned zase začala říkat lidem, kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“
- U:** Ale on opět zapíral.
- O:** Za chvíli zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli:
„Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec.“
- U:** On se však začal zaklínat a přísahat. „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte!“ A hned zakokrhál kohout podruhé.
Tu si Petr vzpomněl na slovo, které mu Ježíš řekl:
„Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“
A propukl v pláč.
- J:** Hned zrána velekněží se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi.
- O:** Pilát se ho otázal: „Ty jsi židovský král?“

- J:** On mu odpověděl: „Ty to říkáš.“
- O:** Velekněží proti němu přednesli mnoho žalob.
Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš?
Hleď, co všechno na tebe žalují!“
- J:** Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil.
- O:** O svátcích jim vladař propouštěval vězně, o kterého požádali.
Právě byl ve vězení jistý Barabáš ještě s jinými vzbouřenci,
protože se při vzpouře dopustili vraždy.
Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to,
co pro ně vždycky dělával.
Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil
židovského krále?“
Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti.
Velekněží však poštvali lid, ať jim raději propustí Barabáše.
Pilát se jich znovu zeptal:
„Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“
Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“
Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“
Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“
Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše.
- J:** Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.
- O:** Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy,
a svolali celou četou.
- J:** Oblékli mu rudý plášť, upletli trnovou korunu a nasadili mu ji.
- O:** Pak ho začali pozdravovat: „Buď zdrav, židovský králi!“
- J:** Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj,
klekali na kolena a holdovali mu.
- O:** Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť,
oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali.
- J:** Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole
a šel kolem – otce Alexandrova a Rufova –
přinutili, aby nesl jeho kříž.
- O:** Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota,
což znamená v překladu Lebka.
- J:** Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal.
- O:** Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty:
losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít.
- J:** Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali.
- O:** Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král“.
- J:** Zároveň s ním ukřižovali dva zločince,
jednoho po jeho pravici, druhého po levici.
- O:** Ti, kdo přecházeli okolo, postupně proti němu mluvili,
potřásali hlavou a říkali: „Hleďme, chceš zbořit chrám
a ve třech dnech ho zase vystavět!
Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“
Stejně tak se mu mezi sebou posmívali
i velekněží a učitelé Zákona a říkali:
„Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže.
Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže,
abychom to viděli a uvěřili!“
- J:** Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni.
- O:** Když bylo dvanáct hodin, nastala tma po celém kraji
až do tří odpoledne.

J: Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem:
„Eloi, Eloi, lema sabachthani?“
to je v překladu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

O: Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli:
„Hleďte, volá Eliáše!“ Jeden z nich odběhl,
namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl
a chtěl mu dát pít; říkal přitom:
„Počkejte, chceme vidět, zdali ho Eliáš přijde sejmout!“

J: Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

(chvilé tiché modlitby vkleče)

O: Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.
Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl,
že tak vydechl naposled, prohlásil:
„Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“

U: Zpovzdálí také přihlížely některé ženy,
mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího
i Josefa, a Salome.
Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy,
když působil v Galileji – i mnoho jiných,
které spolu s ním přišly do Jeruzaléma.

O: Mezitím už nastal večer.

U: Protože byl den příprav před sobotním svátkem,
přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie,
který sám také očekával Boží království,
a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo.

O: Pilát se podivil, že by už zemřel.
Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtev.
Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo.

U: Ten koupil lněné plátno, sňal tělo, zavinul ho do plátna
a uložil do hrobky, která byla vytesaná ve skále,
a před vchod do hrobky přivalil kámen.
Marie Magdalská a Marie, matka Josefova,
se dívaly, kam byl Ježíš položen.